

РОЗДІЛ: 1

3 За часів, коли правили судді, настав у краю голод, і один чоловік з Вифлеєму Юдейського пішов жити в Моав-край, сам він, жінка його й двоє його синів.

2 На ім'я чоловікові було Елімелех, жінці ж його Ноема, а двом синам - Махлон та Кілійон; ефратії з Вифлеєму Юдейського. Прибули вони в Моав-край і там zostалися.

3 Згодом помер Елімелех, чоловік Ноеми, і вона лишилася сама з двома синами.

4 Одружились вони з моавитянками: одній було на ім'я Орпа, а другій - Рута. І жили вони там трохи не 10 років.

5 Але згодом померли й вони обидва, Махлон і Кілійон, і лишилась вона сама по смерті обох синів і свого чоловіка.

6 Тоді вибралася жінка з невістками в дорогу додому, з Моав-краю, бо почула в Моав-краї, що Господь змилювався над своїм народом і дав йому хліб.

7 От і пустилась вона з того місця, де жила, в дорогу, а з нею обидві її невістки; і йшли вони шляхом назад у Юдейську землю.

8 І сказала Ноема двом своїм невісткам: "Ідіть, повертайтеся кожна до хати своєї матері, і нехай Господь учинить вам ласку, як ви вчинили з померлими й зо мною.

9 Нехай Господь допоможе вам знайти пристановище, кожній - у господі свого чоловіка." І поцілувала їх на прощання. Та вони стали плакати вголос

10 і промовили до неї: "Ні, ми підемо з тобою до твого народу!"

11 Ноема ж сказала: "Вертайтеся, мої доні; навіщо вам іти зо мною?" Хіба в моєму лоні ще є сини, щоб стали вам за чоловіків?

12 Вертайтеся, мої доні, йдіть; бо я вже стара, годі мені вже думати про чоловіка. Та навіть, якби я й подумала, що маю ще надію, і навіть тієї ночі була з чоловіком і привела на світ синів,

13 чи ви могли б ждати, аж поки вони підростуть, та стримуватись і не виходити заміж? Ні, донечки мої! Мені було б вельми гірко задля вас, бо рука Господня проти мене."

14 Ті знову зняли лемент і ридали вголос. Орпа поцілувала на прощання свою свекруху, а Рута зосталася з нею.

15 Ноема й сказала: "Бачиш, твоя братова повернулась до свого народу й до свого бога; вертайсь і ти слідом за братовою."

16 Але Рута їй відказала: "Не силуй мене покидати тебе й не йти за тобою: куди бо підеш, туди й я, і де житимеш ти, там і я; твій народ буде моїм народом, і твій Бог моїм Богом.

- ¹⁷ Де ти помреш, там і я помру, і там буду похована, і, що б Господь не вчинив зо мною, одна смерть розлучить мене з тобою.”
- ¹⁸ Як же вона побачила, що та вперлася твердо йти за нею, перестала її вмовляти.
- ¹⁹ І пішли вони обидві разом, поки не прийшли до Вифлеєму. І як увійшли у Вифлеєм, то все місто з-за них загомоніло, і жінки питали: “Чи не Ноема то?”
- ²⁰ Вона ж до них: “Не звіть мене Ноема, звіть мене Мара, бо Всемогутній послав на мене велике горе.
- ²¹ Я вийшла звідсіль повна, а Господь повернув мене з порожніми руками. Навіщо ви звете мене Ноема, коли Господь виступив проти мене, і Всемогутній зробив мене безталанною?”
- ²² І повернулись Ноема, а з нею Рута, її невістка, моавитянка, що прийшла з моавських піль, і прибули вони у Вифлеєм, саме на початку ячмінних жнив.

РОЗДІЛ: 2

А був у Ноєми родич, з чоловічого боку, на ім'я Вооз, із роду Елімелеха, чоловік значний та заможний.

- ² Раз якось Рута, моавитянка, сказала до Ноєми: “Пусти мене на поле збирати колоски слідом за тим, у кого запобіжу ласки.” А та до неї: “Іди, моя доню!”
- ³ От і пішла вона й, прийшовши на поле, запопалася збирати колоски позад женців. І трапилось так, що їй пощастило на ту частку поля, яка належала до Вооза, з роду Елімелеха.
- ⁴ Якраз тоді сам Вооз вийшов із Вифлеєму й привітав женців: “Господь з вами!” Ті йому відказали: “Нехай Господь благословить тебе!”
- ⁵ І спитав Вооз наймита, що доглядав за женцями: “Чия це молодиця?”
- ⁶ А наймит, що доглядав женців: “Це молодиця моавитянка, що прийшла з Ноемою, з Моав-краю.
- ⁷ Вона попросила: Дозвольте мені, з ласки вашої, збирати колоски поміж снопами позад женців! Прийшла вона та й усе на ногах тут від самого ранку й досі.”
- ⁸ Сказав Вооз до Руті: “Слухай, лишень, немого! Не ходи збирати на інше поле й не переходи звідси; зостанься тутечки з моїми дівчатами.
- ⁹ Дивись, де вони жнуть, та й ходи за ними. Я звелів моїм наймитам, щоб тебе не чіпали. А як захочеш пити, то підеш до глеків та й нап'єшся, що зачерпнуть наймити.”
- ¹⁰ Упала вона ниць, поклонила до землі й промовила до нього: “Чим я запобігла ласки в тебе, що зглянувся єси намою, хоч я й чужоземка?”
- ¹¹ А Вооз: “Мені повідано про все, що ти зробила для твоєї свекрухи після смерті твого чоловіка: як ти покинула твого батька й твою матір і твою батьківщину, і прийшла до народу, якого раніш не знала.
- ¹² Нехай Господь тобі відплатить за твій учинок! І нехай буде тобі нагорода повна від Господа, Бога Ізраїля, під захист крил якого ти прибула.”
- ¹³ Вона ж сказала: “Коли б я могла знайти ласку в тебе, мій пане! Бо ти мене потішив і промовив до серця твоєї рабині, хоч я й не варта ні однієї з твоїх слугинь.”
- ¹⁴ А як був час обідати, Вооз сказав їй: “Іди лишень сюди й їж хліб і вмочай шматок в оцет.” І сіла вона коло женців, і він подав їй праженого зерна; і вона їла й наїлась досита, ще й зосталось.
- ¹⁵ А як устала, щоб далі збирати, Вооз дав своїм наймитам наказ: “Нехай збирає

колосься й поміж снопами; не зобиджайте її;

16 ба навіть і самі висмикуйте їй колосся із снопів та залишайте їй, нехай збирає, і не лайте її.”

17 Так збирала вона на полі до вечора, а коли змолотила зібране, то вийшла трохи не ціла ефа ячменю.

18 Забравши те з собою, пішла вона до міста й показала свекрусі призбиране. Потім вийняла й дала їй те, що в неї залилось, як сама наїлась була досита.

19 Свекруха спитала її: “Де ти збирала сьогодні, де працювала? Нехай буде благословенний той, що зглянувся над тобою!” Вона сказала своїй свекрусі, в кого працювала, і додала: “Той чоловік, у якого я сьогодні працювала, на ім'я Вооз.”

20 Сказала Ноема своїй невістці: “Благословен він Господом, що не відказує своєї милости ні живим, ні мертвим!” Далі додала: “Цей чоловік нам близький родич, він один з наших однорідних.”

21 Рута ж, моавитянка, мовила: “Він навіть сказав мені: Тримайся моїх слуг аж до самого кінця жнив у мене.”

22 Тож Ноема сказала своїй невістці Руті: “Добре, моя доню, коли справді ходитимеш з його наймичками, а на інших полях нехай тебе ніхто не стрічає.”

23 Тим то вона, збираючи колосся, завжди трималась наймичок Вооза, аж поки не минули ячмінні та пшеничні жнива. А тоді повернулась до своєї свекрухи.

РОЗДІЛ: 3

Сказала їй Ноема, її свекруха: “Доню моя! Чи не пошукати б тобі пристановища, щоб жилося тобі добре?”

2 Таке ж Вооз, із наймичками якого ти була, наш родич. Он він тієї ночі має віяти на току ячмінь.

3 Вимийсь, отже, намастись та зберись у своє убрання й зійди на тік, але так, щоб він тебе не впізнав, поки не скінчить їсти й пити.

4 Якже він ляже спати, запам'ятай собі місце, де він ляже; потім підеш, відкриєш його ноги та й ляжеш там; а він уже тобі скаже, що маєш робити.”

5 Рута їй відказала: “Усе, що мені сказала, вчиню.”

6 Зайшла вона на тік і зробила все так, як звеліла їй свекруха.

7 А попоївши та випивши, розвеселився серцем Вооз, і пішов він та й ліг собі спати край копиці. Вона ж підійшла тихенько, відкрила його ноги та й лягла там.

8 Опівночі прокинувся чоловік, озирнувся навколо та й побачив, що біля стіп його лежить молодиця.

9 І спитав її: “Ти хто?” Вона ж відповіла: “Я Рута, твоя слугиня; простягни полу твоєї одежі над твоєю слугинею, бо ти - родич.”

10 Вооз сказав: “Благословенна будь, моя доню, Господом! Оцей останній твій вияв відданости ще кращий, ніж перший, бо не пішла ти слідом за хлопцями, чи то бідними чи багатими.

11 Тож, моя доню, не бійся: я вчиню для тебе все, що мені скажеш, бо всі люди в місті знають, що ти чесна жінка.

12 Воно й правда, що я - родич; але є ще ближчий за мене родич.

13 Переночуй цю ніч тут; а вранці, коли він тебе прийме як родич, то добре, нехай приймає; а коли не хоче прийняти, то я прийму тебе, як жив Господь! А тепер

спочивай до ранку.”

14 І спала вона біля узніжжя його ложа до ранку, та встала вона раніш, ніж одне одного могли бачити, бо сказав Вооз: “Нехай ніхто не знає, що молодиця була на току.”

15 І мовив до неї: “Подай лишень твоє покривало, що на тобі, та подерж його добре.” Вона тримала, а він відміряв шість мірок ячменю, завдав їй на плечі, і вона пішла до міста.

16 А як прийшла до свекрухи, та спитала: “А що, моя доню?” Вона й оповіла їй усе, що зробив для неї той чоловік.

17 І додала: “Оці шість мірок ячменю він мені дав і сказав: Ти не повинна вертатись до твоєї свекрухи з порожніми руками.”

18 Ноема ж їй: “Не турбуйсь, моя доню, аж поки не довідаєшся, що з того вийде; бо чоловік той не заспокоїться поки ще сьогодні не допровадить того діла до кінця.”

РОЗДІЛ: 4

Вооз вийшов до міської брами та й сів там. Коли ж проходив тудою той родич, про якого він говорив був, сказав він йому: “Ходи но сюди, як там, тобі на ім'я, та сядь тут.” Той підійшов і сів.

2 Тоді зібрав Вооз десять старших чоловік у місті й сказав: “Сядьте отут.” Сіли вони,

3 і мовив Вооз до родича: “Ноема, повернувшись з Моав-краю, продає ту частку поля, що належала нашому братові Елімелехові.

4 От я й ухвалив повідомити тебе й сказати, щоб ти викупив її при отих, що тут сидять, і при старших народу мого. Коли хочеш викупити, то викупи; а як ні, то скажи мені, щоб я знав; бо окрім тебе нема викупителя, я ж: допіру після тебе на черзі.” Той одрік: “Я викуплю.”

5 Вооз сказав: “Гляди ж, коли викупиш у Ноєми поле, маєш узяти за себе й Руту, моавитянку, жінку померлого, щоб зберегти ім'я покійного за його спадкоємством.”

6 Зобов'язаний до викупу родич мовив: “Як так, то я не можу взяти її за себе, щоб не ушкодити мою власну спадщину. Бери ти моє право на викуп, бо я не можу викупити.”

7 А був за давніх часів такий звичай в Ізраїлі, що при викупі і обміні та щоб потвердити всяке діло, один скидав свій капець та й давав другому; бо так робилося засвідчення в Ізраїлі.

8 Сказав правоповинний викупитель Воозові: “Бери для себе!” Та й скинув свій капець.

9 Тоді Вооз промовив до старших і до всього народу: “Нині ви свідки, що я викуповую в Ноєми все, що було в Елімелеха, й усе, що належало Кіліонові й Махлонові.

10 Та й Руту, моавитянку, Махлонову жінку, беру собі за жінку, щоб зберегти ім'я померлого за його спадкоємством і щоб не зникло ім'я померлого з-поміж його братів та з-поміж громади рідного міста. Ви нині свідки тому!”

11 І ввесь народ, що був у брамі разом зо старшими сказали: “Ми тому свідки! Нехай Господь учинить з жінкою, що вступає в твою хату, як з Рахиллю і як з Лією, які обидві побудували дім Ізраїля. Володій потужно в Ефраті, ім'я ж твоє нехай славиться в Вифлеємі!

12 А з потомства, що дасть тобі Господь від тієї молодиці, нехай стане твій дім, як дім Переца, що його породила Юді Тамара.”

- 13** І взяв Вооз Руту й вона стала йому за жінку. І ввійшов до неї, і Господь дав їй зачаття, й вона породила сина.
- 14** Жінки ж Ноемі казали: “Благословен Господь, що дав тобі сьогодні викупителя, який збереже твоє ім'я в Ізраїлі!
- 15** Він буде втіхою й підтримкою твоєю на старості літ, бо ж породила його твоя невістка, що тебе любить і лучча для тебе від сімох синів.”
- 16** Взяла Ноема дитятко й пригорнула його до грудей своїх та була йому за няньку.
- 17** Сусідки ж дали йому ім'я, говоривши: “Ноемі родився син!” І назвали йому ім'я Овид. Він став батьком Єссея, що був батьком Давида.
- 18** А ось потомки Переца: Перец породив Хецрона.
- 19** Хецрон породив Рама. Рам породив Амінадава.
- 20** Амінадав породив Нахшона. Нахшон породив Салмона.
- 21** Салмон породив Вооза. Вооз породив Овида.
- 22** Овид породив Єссея, а Єсей породив Давида.

For other languages please go to **www.wordproject.org**